

EVA-STINA ANDERSSON
Bukkliveien 4
8647 BLEIKVASSLIA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torhild Lamo, 4775547811

Dispensasjon for motorferdsel til flytting av rein - Kvikkleirøyran landskapsvernområde og Salvatnet naturreservat

Viser til e-post fra Seksjon for areal og reindrift av 04.04.2022, der det på vegne av deg søkes om tillatelse til motorferdsel Kvikkleirøyran landskapsvernområde og Salvatnet naturreservat i forbindelse med reindrift.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir Eva-Stina Andersson og Nils Mathias Anti dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i Kvikkleirøyran landskapsvernområde og Salvatnet naturreservat for håndtering av akutt dyrevelferd for syk rein. Dispensasjonen gjelder lavtflyging med helikopter, start og landing med helikopter samt bruk av snøskuter og ATV på frossen/snødekt mark eller fast mark. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, annet ledd. Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for bruk av helikopter, atv og snøskuter for å sikre tilsyn, foring og evt samling og flytting av syke dyr fram til 30.april 2022.
- Kjøring på barmark skal i størst mulig grad unngås og skal så langt som mulig skje på fast mark.

Informasjon om klagerett

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom Statsforvalteren i Nordland.

Søknaden

Statsforvalteren i Nordland, landbruks- og reindriftsavdelinga, har på vegne av Eva-Stina Andersson søkt om tillatelse til motorferdsel i Kvikkleirøyran landskapsvernområde og Salvatnet naturreservat til foring, samling og flytting av rein i forbindelse med ekstraordinær sykdomssituasjon.

Lovgrunnlaget

Søknaden må avklares i henhold til verneforskriften for Kvikkleirøyran landskapsvernområde og Salvatnet naturreservat.

Kvikkleirøyran landskapsvernområde ble opprettet i 2002. Formålet med vernet er å:

Bevare et egenartet og i det vesentlige urørt kystlandskap med velutviklet og variert havstrandvegetasjon med et representativt og stort artsutvalg.

Salvatnet naturreservat ble opprettet i 1997. Formålet med vernet er å:

Bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv, særlig av hensyn til dets betydning som trekk- og hekkeområde for til dels kravfulle våtmarksfuglearter.

I landskapsvernområdet er motorferdsel til lands forbudt. Start og landing med luftfartøy er også forbudt. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 4. I naturreservatet er motorisert ferdsel til vanns og til lands, samt lavtflyging under 300 meter forbudt. Dette står i verneforskriftens § 4, punkt 4. Motorisert ferdsel for reindrifta er ikke omfattet av unntaksbestemmelsene i verneforskriftene. Tiltakene må derfor vurderes etter de generelle unntaksbestemmelsene i naturmangfoldlovens § 48. Naturmangfoldlovens § 48 åpner for å gi dispensasjon fra vernebestemmelsene når sikkerhetshensyn gjør det nødvendig. Med sikkerhetshensyn menes det at tiltaket har betydning for sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer fra dyr og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom. I nødvendighetskriteriet ligger det at sikkerhetshensynene må være av kvalifisert art, og at det ikke er praktisk mulig å ivareta dem ved tiltak utenfor verneområdet eller ved tillatte eller mindre inngripende tiltak innenfor verneområdet.

Alle saker som berører natur, skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Vurderingen skal vise hvordan disse er vektlagt.

Statsforvalterens vurdering

Eva-Stina Andersson har en av tre sjiht i Røssåga-Toven reinbeitedistrikt. Øyene i Herøy kommune er del av vinterbeitet til distriktet. Sijten har hatt rein på vinterbeite i Herøy i vinter og i månedsskiftet ble det oppdaget syke rein, aborterte kalv og det er også et antall rein som har omkommet. Omkommet rein er undersøkt av veterinærinstituttet og NIBIO har tatt jordprøver i området. Det er i skrivende stund ikke kartlagt hva som er årsaken til sykdom og dødsfall, men det er klarlagt at det ikke skyldes sult eller tørke, men er årsaket av ytre påvirkning/sykdom. Per i dag er det i overkant av 100 rein som er i svært dårlig forfatning og rundt 20 rein som har omkommet. Dette er en betydelig del av sijten sin flokk. Av dyrevelferdshensyn er det nødvendig å få samlet og flyttet flokken så snart som mulig. Statsforvalteren i Nordland vurderer dermed at vilkårene i naturmangfoldlovens § 48, annet ledd, er oppfylt.

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap. Dette står i naturmangfoldlovens § 8. Kunnskapen om naturverdiene i områdene er gode. Områdene ble kartlagt gjennom de to verneprosessene og i Kvikkleirøyran er det også gjennomført ei NiN-kartlegging.

I Kvikkleirøyran landskapsvernområde er det registrert store strandengkompleks som er registrert som svært viktige. Ellers består landskapsvernområdet i stor grad av boreal hei og flere våtmarkssystem, med blant annet rikmyr. Det er registrert mange rødlistede fuglearter i området, framfor alt knyttet til vadefugler, måker og ender. Storspove og lappspurv er registrert i området og de er begge registrert som sterkt truede i norsk rødliste for arter, mens vipe og hettemåke er registrert som kritisk truede. I Kvikkleirøyran landskapsvernområde er det tidligere registrert

hekkende havørn. Havørna legger egg fra midten av mars. Rapporten «[Effekter av motorferdsel i utmark på natur, folk og samfunn](#)» fra Norsk institutt for naturforskning (NINA) rapport 187) beskriver blant annet effekt av helikopter på rovfugl. Rovfugl er særlig sårbare for forstyrrelser i den første fasen av hekkinga. Havørn er registrert som livskraftig i rødlista.

Salvatnet naturreservat består av selve Salsvatnet og vårmarksområdene som ligger rundt vatnet. I nord er det registrert et stort område med kystmyr som er registrert som lokal viktig. I området som strekker seg inn i naturreservatet sør for Vikvatnet er det registrert gammel boreal lauvskog bestående av osp, som også er registrert som lokalt viktig. I Svalvatnet er det registrert svarthalespove. Svarthalespove er en prioritert art som hekker i naturlige våtmarker, samt dyrka mark og strandeng. Ellers er det også i Svalvatnet framfor alt registrert rødlistede fugler. Storspove, knekkand og dvergdykker er registrert som sterkt truet i norsk rødliste for arter og hekkemåke, vipe om lomvi er registrert som kritisk truede arter.

Vadefugler, ender og måker er særlig sårbare i hekkeperioden. Artene som er registrert i verneområdene legger egg fra månedsskiftet mai-juni. Motorferdsel i den angitte tidsperioden vil ikke forstyrre hekking for disse artene.

Begge verneområdene består av mye våtmark som er sårbar for kjøreskader. Kjøring bør derfor så langt som mulig legges til frossen/snødekt mark og fast mark. Bruk av helikopter i det gitte tidsrommet vil ikke ha negativ påvirkning på verneverdiene.

Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, naturmangfoldlovens § 9 kommer derfor ikke til anvendelse.

Påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra samla belastning. Dette står i naturmangfoldlovens § 10. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til ei gradvis forringing av området og forvitring av vernevedtaket. Det er ingen andre gyldige dispensasjoner for motorferdsel i de to verneområdene. Heller ikke til andre tiltak. Negativ påvirkning på verneområdene kommer fremst av gjengroing av vann og strandeng. Den samla belastninga på verneområdene vurderes dermed som lav. Behovet for motorferdsel i verneområdene er tilknyttet en svært spesiell situasjon, vedtaket vil dermed ikke føre til presedens.

Ut over vilkårene som er satt om at kjøring bør skje på frossen, snødekt eller fast mark er det ikke aktuelt å stille andre krav til Andersson og Anti som berører naturmangfoldlovens §§ 11 og 12.

Med hilsen

Mia Marthinus Husdal (e.f.)
underdirektør

Torhild Lamo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
SNO v/Runar Omnø